

BASISOPLEIDING BEWAKING

**RECHT MET BIJZONDERE AANDACHT
VOOR DE VERPLICHTINGEN VAN DE
BEWAKINGSONDERNEMING, DE
BEVOEGDHEDEN EN DE
VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE
BEWAKINGSAGENT**

1. Doelstellingen van de wet

- ◆ verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening
- ◆ elke vorm van machtsoverschrijding of inmenging in politionele taken vermijden
- ◆ de overstapmogelijkheden van een politiekorps of van bepaalde ambten naar bewakingsondernemingen en -diensten beperken
- ◆ een effectief en gediversifieerd controle- en sanctiesysteem invoeren
- ◆ het inschakelen van bewakingsondernemingen door publiekrechtelijke rechtspersonen beperken

Doelstellingen laatste wetswijziging van 2004

- ◆ de politiediensten ontlasten van taken die geen essentiële politietaken zijn door het toepassingsgebied van de wet uit te breiden
- ◆ aanpassing van de wet aan de actuele noden van de sector
- ◆ reglementering van de sector van het veiligheidsadvies

2. Toepassingsgebied

Er worden vier figuren onderscheiden :

- ❑ De bewakingsonderneming
- ❑ De beveiligingsonderneming
- ❑ De interne bewakingsdienst
- ❑ De onderneming voor veiligheidsadvies

2.1. De Bewakingsonderneming

Definitie

elke rechtspersoon of natuurlijke persoon die een activiteit uitoefent bestaande in de blijvende of tijdelijke levering aan derden van diensten van:

1. toezicht op en bescherming van roerende of onroerende goederen;
2. bescherming van personen;
3. toezicht op en bescherming bij het vervoer van waarden;
4. beheer van alarmcentrales;
5. toezicht op en controle van personen met het oog op het verzekeren van de veiligheid op al dan niet voor het publiek toegankelijke plaatsen;
6. verrichten van de vaststellingen die uitsluitend betrekking hebben op de onmiddellijk waarneembare toestand van goederen die zich bevinden op het openbaar domein, in opdracht van de bevoegde overheid of van de houder van een overheidsconcessie;
7. begeleiding van groepen van personen met het oog op verkeersveiligheid.

Ontleding van de definitie :

- ◆ Een natuurlijk of rechtspersoon
- ◆ Die tijdelijk of blijvend
- ◆ Specifieke diensten levert aan derden, klanten

De specifieke diensten die een bewakingsonderneming kan leveren:

1. *Toezicht op en bescherming van roerende of onroerende goederen*
2. *Bescherming van personen (bodyguarding)*
3. *Toezicht op en bescherming bij het vervoer van waarden vb. geldtransporten en het beveiligd vervoer van andere waarden*
4. *Het beheer van alarmcentrales (meldkamers)*
5. *Toezicht op en controle van personen met het oog op het verzekeren van de veiligheid op al dan niet voor het publiek toegankelijke plaatsen*
6. *Verrichten van vaststellingen die uitsluitend betrekking hebben op de onmiddellijk waarneembare toestand van goederen die zich bevinden op het openbaar domein, in opdracht van de bevoegde overheid of van de houder van een overheidsconcessie*
7. *Begeleiding van groepen van personen met het oog op de verkeersveiligheid*

Toezicht op en bescherming van roerende of onroerende goederen

- ◆ statische of mobiele bewaking van terreinen, gebouwen en de goederen die zich in het gebouw of op het terrein bevinden
- ◆ Bewaking van voer- en vaar- en vliegtuigen

Bescherming van personen (bodyguarding)

- ◆ statisch toezicht op de onmiddellijke omgeving van de plaats die door de VIP wordt bezocht
- ◆ voorzien van een bescherming van hun verplaatsingen

Toezicht op en bescherming bij het vervoer van waarden

- ◆ Er is sprake van beveiligd waardevervoer in de zin van de wet van 10 april 1990 als aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldaan is.
 1. Het moet gaan om een transport : de waarden moeten van een plaats naar een andere plaats gebracht worden.
 2. Het moet gaan een transport van “waarden” : dit zijn goederen die wegens hun specifieke aard of kostbaar karakter aan bedreiging onderhevig zijn.
 3. Het transport van deze waarden moet ook gepaard gaan met bijzondere beschermingsmaatregelen, vb. plofkoffers, wapen, de begeleiding door een bewakingsagent ...

Het beheer van alarmcentrales

- ◆ Alarmsystemen en alarmcentrales zijn de systemen en centrales bestemd om misdrijven tegen personen of goederen te voorkomen of vast te stellen.
- ◆ Het beheer betreft : de ontvangst, analyse en controle van signalen komende van alarmsystemen en eventueel het verwittigen van een officiële dienst.

Toezicht op en controle van personen met het oog op het verzekeren van de veiligheid op al dan niet voor het publiek toegankelijke plaatsen

- ◆ Hier wordt bedoeld : het uitoefenen van sociale controle en het houden van toezicht op het gedrag van personen die zich bevinden op al dan niet voor het publiek toegankelijke plaatsen.
- ◆ Geen bescherming of bewaking van goederen of personen.
- ◆ Wel toezicht op het gedrag van personen.

Toezicht op en controle van personen met het oog op het verzekeren van de veiligheid op al dan niet voor het publiek toegankelijke plaatsen

- ◆ Principieel niet op de openbare weg, uitgezonderd:
 - mits voorafgaandelijke ministeriële toestemming, op de voor het publiek toegankelijke plaatsen, behorend tot de infrastructuur van openbare vervoersmaatschappijen of luchthavens;
 - op plaatsen waar zich evenementen van uitsluitend culturele, folkloristische of sportieve aard voordoen en waarvan de perimeter op een zichtbare wijze is afgebakend;

Toezicht op en controle van personen met het oog op het verzekeren van de veiligheid op al dan niet voor het publiek toegankelijke plaatsen

- op tijdelijk of periodiek voor het publiek afgesloten niet-bewoonde plaatsen, enkel tijdens de duur van de afsluiting;
- op gedeelten van de openbare weg grenzend aan gebouwen van internationale instellingen of ambassades, bepaald door de minister van Binnenlandse Zaken en waarvan de toegang voor het publiek tijdelijk beperkt is, gedurende de tijd van die beperking.

Verrichten van vaststellingen die uitsluitend betrekking hebben op de onmiddellijk waarneembare toestand van goederen die zich bevinden op het openbaar domein, in opdracht van de bevoegde overheid of van de houder van een overheidsconcessie

- ◆ Vaststellen
- ◆ De onmiddellijk waarneembare toestand van goederen
- ◆ Op het openbaar domein
- ◆ In opdracht van de bevoegde overheid of houder van een overheidsconcessie.

Verrichten van vaststellingen die uitsluitend betrekking hebben op de onmiddellijk waarneembare toestand van goederen die zich bevinden op het openbaar domein, in opdracht van de bevoegde overheid of van de houder van een overheidsconcessie

- ◆ In praktijk is dit de vaststelling van :
 - betalend parkeren
 - parkeren in een blauwe zone
 - parkeren in een zone voor bewonersparkeren
- ◆ De bewakers kunnen enkel een verslag opstellen, geen proces-verbaal
- ◆ Het verslag heeft geen bijzondere bewijswaarde
- ◆ Ze mogen geen enkele vorm van opsporing, identificatie of verhoor doen.

*Begeleiding van groepen van personen
met het oog op de verkeersveiligheid*

- ◆ Het gaat om begeleiding van bepaalde groepen :
 - fietsers
 - automobilisten (optochten van oldtimers bvb)
 - wielervedstrijden
 - scholieren (bvb het begeleiden van groepen scholieren bij het verlaten van de school).

Wie kan geen bewakingsonderneming zijn?

- ◆ Privé-detectives
- ◆ Ordediensten
- ◆ Private wachters

2.2. De beveiligingsonderneming

◆ Definitie

- ◆ elke natuurlijke of rechtspersoon die een activiteit uitoefent bestaande in de blijvende of tijdelijke levering aan derden van diensten van conceptie, installatie, onderhoud of herstelling van alarmsystemen en -centrales

Ontleding van de definitie

- ◆ Natuurlijk of rechtspersoon
- ◆ Leveren van diensten aan derden
- ◆ Diensten van :
 - conceptie
 - installatie
 - onderhoud
 - herstel
- ◆ Van alarminstallaties en -systemen

Wat zijn alarmsystemen en – installaties?

- ◆ Systemen en centrales bestemd om, zonder menselijke tussenkomst, misdrijven tegen personen of goederen te voorkomen of vast te stellen.
- ◆ Geen branddetectiesystemen

2.3. De interne bewakingsdienst

Definitie

- ◆ elke dienst die door een natuurlijke of rechtspersoon ten eigen behoeve wordt georganiseerd in de vorm van de :
- ◆ toezicht op en controle van personen met het oog op het verzekeren van de veiligheid op al dan niet voor het publiek toegankelijke plaatsen;
- ◆ of

De interne bewakingsdienst

- ◆ voor zover ze plaatsvindt op voor publiek toegankelijke plaatsen, in de vorm van :
 - ◆ 1. toezicht op en bescherming van roerende of onroerende goederen
 - ◆ 2. bescherming van personen
 - ◆ 3. toezicht op en bescherming bij het vervoer van waarden
 - ◆ 4. beheer van alarmcentrales

Ontleding van de definitie

- ◆ Een georganiseerde dienst
Op structurele wijze, permanent of periodiek.
- ◆ Door een rechts- of natuurlijk persoon
- ◆ Ten eigen behoeve (er is geen klant)
- ◆ Op al dan niet publiek toegankelijke plaatsen
- ◆ zelfde bewakingsvormen als onderneming

Uitzondering vergunningsplicht

- ◆ Een interne bewakingsdienst hoeft geen vergunning :
 - bij het “vrijwilligersstelsel”, enkel persoonscontrole en verkeersbegeleiding
 - Concessieovereenkomst voor de vaststelling van de toestand van goederen op de openbare weg

2.4. De onderneming voor veiligheidsadvies

Definitie

elke rechtspersoon of natuurlijke persoon die een activiteit uitoefent bestaande uit het aan derden verstrekken van diensten van advies ter voorkoming van strafbare feiten tegen personen of goederen, met inbegrip van het uitwerken, uitvoeren en evalueren van doorlichtingen, analyses, strategieën, concepten, procedures en trainingen op veiligheidsgebied.

De onderneming voor veiligheidsadvies

Ontleding van de definitie

Formeel

- a. Een rechts- of natuurlijk persoon
- b. Levering van diensten aan derden

Materieel

Het leveren van veiligheidsadviezen:
(doorlichting, analyses, strategieën,
concepten, procedures, trainingen)

De onderneming voor veiligheidsadvies

Uitgezonderd

- de onderneming waarvan de activiteit inzake veiligheidsadvies niet als een afzonderlijke dienst wordt aangeboden en een inherent bestanddeel uitmaakt van een andere hoofdactiviteit (bvb. architect)
- de overheid

3. Het “specialiteitsbeginsel”

- ◆ Enkel voor bewakingsondernemingen :
 1. Ze mogen enkel bewakingstaken leveren
 2. Enkel deze taken waarvoor ze vergund zijn.

- ◆ Soepele toepassing!

4. Bewaking voor publiekrechtelijke rechtspersonen

- ◆ Is verboden
- ◆ Tenzij de minister een specifieke toestemming verleent
- ◆ Geldt enkel voor bewakingsondernemingen
- ◆ Beheer alarmcentrale : vrijgesteld van toestemming

5. DE VERGUNNINGS- EN
ERKENNINGSVOORWAARDEN
VOOR DE ONDERNEMINGEN
EN DE
TOELATINGSVOORWAARDEN
VOOR HUN PERSONEEL

5.1. Principieel verbod

- ◆ Het organiseren, uitbaten, publiciteit maken voor één van de ondernemingen of diensten is verboden,
- ◆ Tenzij men over een ministeriële vergunning beschikt

5.2. vergunningsvoorwaarden

- ◆ Rechtsstelsel en exploitatiezetel van de onderneming binnen de Europese Unie
- ◆ Voldoen aan de voorwaarden inzake organisatorische, technische en infrastructurele middelen
- ◆ Een verzekering burgerlijke aansprakelijkheid hebben afgesloten

5.3. Voorwaarden voor het personeel

- ◆ Het onderscheid tussen leidinggevend en uitvoerend personeel
 - strategisch leidinggevend personeel
 - operationeel leidinggevend personeel
 - bewakingspersoneel
 - ander personeel

toelatingsvoorwaarden

- ◆ Afwezigheid van bepaalde veroordelingen
- ◆ Nationaliteitsvereiste
- ◆ Hoofdverblijfplaats in een lidstaat Europese Unie
- ◆ Geen onverenigbare activiteiten uitoefenen:
 - privé-detective
 - wapen- of munitiefabrikant of –handelaar
- ◆ Een andere activiteit die de openbare orde, de in- of uitwendige staatsveiligheid bedreigt

toelatingsvoorwaarden

- ◆ Beroepsopleiding en –vorming
- ◆ Medisch en psycho-technisch onderzoek
- ◆ Overstapverbod
- ◆ Leeftijdsvereiste
- ◆ veiligheidsvereiste

5.4. Vergunningsprocedure

- ◆ Aangetekend schrijven
- ◆ Geen subjectief recht
- ◆ Advies van de procureur des Konings en van de Veiligheid van de Staat
- ◆ Geldig voor 5 jaar
- ◆ Beroepsmogelijkheid bij de Raad van State

6. MIDDELEN EN METHODEN,
EIGEN AAN BEWAKINGS-
ONDERNEMINGEN EN
INTERNE BEWAKINGS-
DIENSTEN

6.1. Algemeen

De bronnen van de middelen en methoden
inzake bewaking

- de Koning
- de minister van Binnenlandse Zaken

6.2. Verbinding met een oproepcentrale

◆ Taken

- oproepen ontvangen, hulp en bijstand bieden
- onderrichtingen geven
- interventieondersteuning politie- en hulpdiensten
- rapporteren aan leidinggevend personeel

6.2. Verbinding met een oproepcentrale

- ◆ Toepassingsgebied
 - mobiele bewaking
 - statische bewaking op normaliter verlaten plaatsen
 - winkelinspectie

6.3. Mobiele bewaking

◆ Definitie

Bewaking van roerende en onroerende goederen waarbij de bewakingsagent zich op de openbare weg verplaatst van goed naar goed om er toezicht uit te oefenen, met inbegrip van interventie na alarm

6.3. Mobiele bewaking

- ◆ Wijze van uitvoeren

of

- minstens 2 agenten in contact met centrale

of

- één agent uitgerust met communicatiesysteem met oproepcentrale, omvalalarm, stil alarm en localisatiesysteem

of

- één agent, zowel leidinggevend als uitvoerend

6.3. Mobiele bewaking

◆ Gebruik van voertuigen

Voertuigen voorzien van :

- speciaal kenteken
- zoeklicht

6.3. Mobiele bewaking

- ◆ Speciaal kenteken

6.3. Mobiele bewaking

- ◆ Betreden van gebouwen
 - a. controle van buitenaf
 - b. verdachte elementen
 - c. stopzetten controle
 - d. alarmcentrale contacteren
 - e. ter plaatse blijven tot aankomst politie
- d. zoeklicht opzetten, ten laatste bij aankomst politie
- e. binnengaan mag, maar na politie

6.4. Bewaking gewapenderwijs

- ◆ Wapendracht is **VERBODEN**
- ◆ Tenzij bijzondere toestemming minister
- ◆ Toegelaten wapens :
 - verweervuurwapen kaliber < 10 mm
 - wapenstok < 45 cm
 - geen handboeien of zaklantaarns > 30 cm
- ◆ Enkel bij bodygard, waardentransport en goederenbewaking
- ◆ Vergunnings- en opleidingsvoorwaarde

6.5. Gebruik van een hond

Voorafgaande ministeriële toestemming

- ◆ Honden bij bewaking zijn **VERBODEN**
- ◆ Tenzij ministeriële toestemming :
 - bij een 1ste gebruik door onderneming
 - in gesloten publiek toegankelijke plaatsen
 - bij persoonscontrole

6.5. Gebruik van een hond

Toegelaten rassen en anti-agressietest

- ◆ Enkel herdershonden
- ◆ Nooit falen in een anti-agressietest

6.5. Gebruik van een hond

Verplichtingen bewakingsagent

- ◆ Toezien op anti-agressietest
- ◆ Toezien op sociabiliteits- en gehoorzaamheidstest indien derden kunnen aanwezig zijn
- ◆ Muilkorf
- ◆ Ten allen tijde aan leiband houden (max 2m)

6.5. Gebruik van een hond

Opleidingscentra en opleidingen

- ◆ Geen opleiding voorzien
- ◆ Testcentra zullen worden aangeduid

6.6. Politionele bevoegdheden

- ◆ EEN BEWAKINGSAGENT HEEFT NOOIT POLITIONELE BEVOEGDHEDEN!

HIJ/ZIJ KAN DUS GEEN DWANG GEBRUIKEN TEGENOVER BURGERS.

6.7 arrestatiebevoegdheid

- ◆ Dezelfde bevoegdheid als elke burger :
 - bij heterdaad
 - visueel getuige
 - geen bovenmatig geweld
 - onmiddellijk politie verwittigen
 - tot aankomst politie

6.8. Wettige verdediging

- ◆ Aanvalsdaad versus afweringsdaad
- ◆ Aanvalsdaad :
 - onrechtmatig
 - nakend en onafwendbaar
 - een aanslag tegen personen
- ◆ Afweringsdaad :
 - ogenblikkelijk en noodzakelijk
 - in verhouding met de aanvalsdaad
 - gepleegd voor of tijdens de aanval
 - doodslag of slagen en verwondingen

6.9. identiteitscontrole

- ◆ Identiteitscontroles zijn **VERBODEN**
- ◆ Twee uitzonderingen :
 - aan ingang van niet voor publiek toegankelijke plaatsen, mits een bijzonder veiligheidsrisico en voorkomen op de ministeriële lijst
 - kansspelinrichtingen

7. ENKELE ANDERE SPECIFIEKE BEPALINGEN VAN TOEPASSING OP BEPAAALDE ONDERNEMINGEN, DIENSTEN EN INSTELLINGEN

7.1. Het dragen van werkkledij

- ◆ Niet verplicht
- ◆ Goedkeuring door minister of ambtenaar
- ◆ Verwarring met openbare macht vermijden
- ◆ Voorzien van embleem
- ◆ Idem voor herkenbare voertuigen

7.2. identificatiekaart

Personeel met verblijfplaats in België

- ◆ Aanvraag door werkgever
- ◆ Tijdens bewaking bij zich dragen
- ◆ Kan als kenteken worden gedragen
- ◆ Vertoning of afgifte verplicht bij controle door controlecel BiZa of politie
- ◆ Bij stopzetting beroep : terugsturen BiZa
- ◆ 5 jaar geldig

7.3. fooien

- ◆ Het is **VERBODEN** fooien te ontvangen
- ◆ Dit wil zeggen dat de bewakingsagent elke vorm van fooi moet weigeren!

7.4. Specifieke verbodsbepalingen

- ◆ Niet inlaten of tussenkomen bij arbeids- of politieke conflicten
- ◆ Niet optreden tijdens of naar aanleiding van vakbondsactiviteiten of activiteiten met politieke finaliteit
- ◆ Geen toezicht houden op politieke, filosofische, godsdienstige, mutualistische of vakbondsovertuigingen
- ◆ Zwijgplicht

8. SPECIFIEKE VERPLICHTINGEN, OPGELEGD AAN BEVEILIGINGS- ONDERNEMINGEN, BEWAKINGS- ONDERNEMINGEN, ONDERNE- MINGEN VOOR VEILIGHEIDS- ADVIES EN INTERNE BEWAKINGS- DIENSTEN

8.1. meldingsplicht

◆ (werkgever) bij uitvoering van :

- bewaking van goederen

- persoonscontrole

- groepsbegeleiding / verkeersveiligheid

⇒ melding aan de korpschef lokale politie

◆ (werkgever) exploitatiezetel in België :

- minister inlichten bij uitvoering van
bodyguarding

8.1. meldingsplicht

- ◆ (werkgever) exploitatiezetel buiten België :
 - bij uitvoering van om het even welke bewakingstaak de minister inlichten.
- ◆ (werkgever) bij uitvoering van waardentransport : federale politie inlichten.
- ◆ (werkgever en personeel) antwoorden op elke door bevoegde overheid gestelde vraag om inlichtingen mbt uitvoering taken van hun taken.

8.1. meldingsplicht

- ◆ (werkgever en personeel) : antwoorden op door justitie gestelde vragen mbt misdrijven
- ◆ (personeel) : toelatingsvoorwaarden miskent door een in kracht van gewijsde gegaan vonnis of arrest. Werkgever licht minister in
- ◆ Art. 30 Wetboek van Strafvordering

8.2. publiciteitsverplichting

- ◆ Vermelding van de vergunning :
 - op elk document dat van de onderneming uitgaat
 - op elk herkenbaar voertuig van de onderneming

9. CONTROLE EN SANCTIES

9.1. controle

- ◆ Drie vormen van controle :
 - controle door de sector zelf
 - controle door de burger
 - controle door de overheid

9.1.3. Controle door de overheid

◆ Algemeen

- Wie?

⇒ controlecel FOD Binnenlandse Zaken

⇒ algemene politiediensten (federale & lokale politie)

- Wanneer?

⇒ op klacht van burgers

⇒ ambtshalve

9.1.3. Controle door de overheid

- bevoegdheden?

- ⇒ opstellen van proces-verbaal met bijzondere bewijswaarde
- ⇒ ten allen tijde toegang tot de ondernemingen en diensten
- ⇒ inzagerecht in relevante documenten
- ⇒ bevelen van “staking van handeling”
- ⇒ vorderen van politiebijstand

9.1.3.2. Bevel tot staking van handeling

- ◆ Onmiddellijke stopzetting van de inbreuk
- ◆ Kan bij :
 - geen vergunning of erkenning
 - werkkledij
 - wapengebruik
 - bepaalde middelen en methoden
 - toegangs- of uitgangscntrole
 - discriminatieverbod
 - fooien
 - gebruik van dwang of geweld
 - identiteitscontroles

9.1.3.3. Proces-verbaal met bijzondere bewijswaarde

- ◆ Bewijskracht tot bewijs van het tegendeel
- ◆ Voorwaarden :
 - binnen de 15 dagen afschrift aan de door de Koning aangeduide ambtenaar
 - afschrift aan de overtreder
 - afschrift aan procureur des Konings voor bepaalde inbreuken of misdrijven

9.2. sancties

- ◆ Strafrechtelijke en administratieve geldboeten (inclusief administratieve minnelijke schikking)
- ◆ Administratieve waarschuwing
- ◆ Schorsing, inhouding en intrekking

9.2.1. Strafrechtelijke en administratieve geldboeten

- ◆ Kunnen niet gezamenlijk worden opgelegd
- ◆ Strafrechtelijke geldboeten worden door de strafrechter opgelegd en worden op het strafblad vermeld
- ◆ Administratieve geldboeten worden door Binnenlandse Zaken opgelegd en komen niet voor op het strafblad

9.2.2.1. Administratieve waarschuwing

- ◆ In de gevallen waar een geldboete mogelijk is
- ◆ Aanmaning tot stopzetting van de inbreuk
- ◆ Bij aangetekend schrijven met inhoud :
 - feiten en overtreden bepalingen
 - maximumtermijn voor de stopzetting
 - dat bij weigering om stop te zetten een geldboete zal worden opgelegd

9.2.2.2.1. Vergunning/erkenning

- ◆ Kunnen geschorst of ingetrokken worden
- ◆ Schorsing is tijdelijk, max. 6 maanden
- ◆ Intrekking is definitief
- ◆ Wanneer?
 - inbreuken op de Wet Private Veiligheid
 - vergunnings/erkenningvoorwaarden miskennen
 - gevaar openbare orde/veiligheid van de Staat
 - gebrekkige controle op werknemers

9.2.2.2.2. identificatiekaart

- ◆ Kan ingehouden of ingetrokken worden
- ◆ Inhouden is tijdelijk : max 6 maanden
- ◆ Intrekken is definitief
- ◆ Wanneer?
 - overtredingen van de Private Veiligheidswet of uitvoeringsbesluiten
 - indien de toelatingsvoorwaarden worden miskent moet men intrekken